

**“MUAYENEHANE STANDARDI VE AÇILMASI”NA
İLİŞKİN YARGI KARARLARI ve
SON DURUM**

15 Şubat 2008 tarihli Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik; bu tarihten sonra da defalarca değişikliğe uğramıştır. Bu değişiklikler arasında 3 Ağustos¹ 2010 tarihi özel bir öneme sahip.

DAVA SÜRECİ VE DANIŞTAY 10. DAİRESİNİN KARARLARI

Yönetmeliğin iptali talebiyle açılan davalar sonucunda önce bir hekim tarafından, sonrasında İzmir Tabip Odası ve Türk Tabipleri Birliği tarafından açılan davalarda yürütmenin durdurulması kararları verilmiştir.

Yürütmesi Durdurulan Maddeler

Yönetmeliğe eklenen 12/D maddesinin 1. fıkrasının; (a), (b), (d), (e), (f), (ğ) ve (i) bentlerinin yürütülmesinin durdurulmasına karar verildi.

Muayenehane standardı ve açılması

MADDE 12/D – (1) Muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarına ilişkin şartlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Hekim çalışma odası/hasta muayene odası: *Muayenehanede, 8 metrekare hekim çalışma alanı ve 8 metrekare hasta muayene alanı olmak üzere en az 16 metrekare kullanım alanına sahip, yeterli şekilde aydınlatılan ve havalandırılan hasta muayene odası ayrılır. Hasta muayene odalarında uzmanlık dalına uygun araç, gereç ve donanım ile hasta muayene masası, soyunma bölümü ve lavabo bulunur. Kadın hastalıkları ve doğum ile üroloji muayene odalarında ayrıca, içerisinde sıvı sabun-tuvalet kağıdı ve kağıt havlu gibi hijyen araçları bulunan tuvaletin bulunması gerekir. Bu bölümde, hasta mahremiyetini ihlâl etmeyecek ve uygun şartlarda muayeneyi temin edecek şekilde ses, görüntü ve gürültü açısından gerekli düzenlemeler yapılır.*

b) Hasta bekleme salonu: *Kullanım alanı en az 20 metrekaredir. Bekleme salonu sekreter hizmet alanı olarak da kullanılabilir.*

d) Pansuman ve acil müdahale bölümü/odası: *En az 10 metrekare kullanım alanına sahip olması gerekir. Acil müdahaleler için gerekli olan acil seti bulundurulur. Acil setinde; ambu, laringoskop, endotrakeal tüp bulundurulması gerekir. İlaçlar, muayenehane içinde sürekli hazır bulundurulur ve kolay ulaşılabilir bir yerde olur.*

e) Asansör ve merdivenler: *Giriş katta olmayan muayenehanelerin bulunduğu binada, hastanın tekerlekli sandalye ile girebilmesini sağlamak amacıyla, girişi en az 80 santimetre genişliğinde asansör olması gerekir. Merdivenin gerektiğinde sedye ile hasta taşınmasına imkan sağlayacak şekilde, basamak yüksekliği 16-18 santimetre, basamak genişliği 30-33 santimetreyi sağlamak kaydıyla merdiven ve sahanlığın genişliği en az 1,30 metredir. Merdiven basamak yüksekliği özürülülerin çıkışını*

¹ 3 ağustos düzenlemelerine ilişkin ayrıntılı bilgilendirme ve değerlendirme yazısı hukuk sayfalarımızda yer almaktadır. <http://www.istabip.org.tr/index.php/huk/guencel-hukuk/1229-ayakta-tehis-ve-tedavi-yapilan-ozel-salk-kurulular-hakknda-yoenetmelikte-3-austos-tarihinde-yapilan-deiiklikler-ve-deerlendirme.html>

zorlaştırmayacak şekilde düz bir yüzle bitirilir, muayenehanenin girişi, zemin seviyesinde değilse %8 eğimli rampa yaptırılır.

f) Kapılar: Hasta kullanımına ait tüm kapılar sedye ve tekerlekli sandalye geçişine uygun olacak şekilde en az 110 santimetre genişliğinde olması gerekir.

ğ) Personel: Muayenehanede en az bir sağlık personeli istihdam edilir.

ı) Bebek emzirme ve bakım odası: Kadın hastalıkları ve doğum ile çocuk hastalıkları uzmanlarının muayenehanelerinde içinde lavabosu bulunan asgari 5 metrekarelik bebek emzirme ve bakım odası bulunur.

Yönetmeliğin ekinde yer alan

“Ek 6: Özel Sağlık Kuruluşları Denetim Formu”nun

2. Bölümü 14. Satırının yürütülmesinin durdurulmasına karar verildi.

Ek 6: Özel Sağlık Kuruluşları Denetim Formu

Formun “2. Bölüm: Hizmet Birimlerine Esas Bilgiler” bölümüne aşağıdaki satır eklenmiştir.

14- Tıbbi kayıtlar, belirlenen formata uygun şekilde ve istenen aralıklarla Bakanlığa gönderiliyor mu			Uyarılır ve 3 gün süre verilir.	Bildirim yapıncaya kadar faaliyeti durdurulur.			
---	--	--	---------------------------------	--	--	--	--

Mahkeme; “hangi tıbbi kayıtların hangi formatta ve aralıklarla Bakanlığa gönderilmesi gerektiği belirtilmemiştir. Yaptırım uygulanması öngörülen ihlal belirgin olmayıp, sınırları çizilmemiştir...Bu haliyle faaliyet durdurma yaptırımına bağlanan ihlalin açık olmayan ifadelerle kurallaştırılmış olması; kurallaştırma tekniği ve hukuki güvenlik ilkesi ile bağdaşmayacağından” gerekçesiyle düzenlemeyi hukuka aykırı bulmuştur.

Yürütmenin Durdurulması Talebi Reddedilen Maddeler

1- 12/D’de yer alan; aydınlatma ve ısıtmanın uygun koşullarda sağlanması ile tıbbi atıklarla ilgili düzenlemeler

Muayenehane standardı ve açılması

ç) Arşiv birimi:

g) Aydınlatma ve ısıtma:

h) Kayıt ve bildirim

ı) Atıklar:

2- EK-1/d’de yer alan; muayenehane açma başvurusunda istenecek belgelerle ilgili düzenlemeler (yapı kullanma izin belgesi, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu, yangın önlemlerinin alındığına dair yetkili merciden alınan belge, tıbbi atık sözleşmesi ibraz zorunluluğu)

Muayenehane Açmak Başvurusunda İstenecek Belgeler

5) Binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı sureti,

6) Binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu,

7) Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren

ve yetkili merciden alınan belgeyi,

9) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre düzenlenmiş tıbbi atık raporu ve tıbbi atıkların bertarafı için ilgili kurumla yapılmış sözleşmeyi.”

3- Geçici 7. Madde de yer alan; mevcut muayenehanelerin 1 yıl içinde yeni yönetmelikte yer verilen koşullara uyum zorunluluğuna ilişkin düzenleme

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) 3/8/2010 tarihine kadar açılmış olan muayenehaneler, 12/D maddesine bir yıl içerisinde uygunluklarını sağlayarak müdürlüğe başvururlar. Müdürlükçe yerinde incelenen ve bu Yönetmelikteki şartları taşıdığı tespit edilen muayenehanelere uygunluk belgesi düzenlenir. Bu süre içerisinde yeni uygunluk belgesi almayan muayenehanelerin valilikçe faaliyeti durdurulur.

4- Kayıt ve bildirim yükümlülüğü ile ilgili düzenlemeler

MADDE 27; Kayıt ve defterler

(8) Sağlık kuruluşları, istenecek tıbbi kayıtları, belirlenen formata uygun şekilde ve belirli aralıklarla Bakanlığa gönderir.

GEÇİCİ MADDE 8 – (1) Bakanlık, tıbbi kayıtların bildirimine ilişkin bilgi işletim sistemini 3/8/2010 tarihinden itibaren bir ay içerisinde kurar. Sağlık kuruluşları bu sistemin kurulmasından sonra bildirim başlar.

<p style="text-align: center;">MUAYENEHANE AÇMA BAŞVURUSUNDA BULUNACAK HEKİMLER İÇİN HALEN YÜRÜRLÜKTE OLAN “Muayenehane standardı” DÜZENLEMELERİ</p>

<p style="text-align: center;"><i>Muayenehane standardı ve açılması</i></p>
--

MADDE 12/D – (1) Muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarına ilişkin şartlar aşağıda belirtilmiştir:

c) Tuvalet: Özürlülerin de kullanımına uygun şekilde düzenlenmiş tuvalet bulunur. Tuvalet, bekleme salonuna koridorla bağlantılıdır ve içerisinde acil çağrı sistemi bulunur. Tuvalet içerisinde el yıkama bölümü ve gerekli hijyen şartlarını sağlayacak malzemeler bulundurulur.

ç) Arşiv birimi: Sağlık kayıtlarının tutulacağı, dosyalama, verilerin toplanması ve istatistikî değerlendirmeler ile resmi kurum ve sigorta kurumlarına yapılacak bildirimlerin hazırlanması gibi çalışmaların güvenli bir şekilde yapılabileceği bir büro veya bölüm bulundurulur.

g) Aydınlatma ve ısıtma: Hastaların ve personelin kullandığı bütün alanlar uygun

bir şekilde havalandırılır ve yeterli gün ışığı ile birlikte enerji kaynaklarından yararlanılarak bu kullanılan alanların aydınlatılmaları sağlanır. Bütün alanlar kullanım saatleri boyunca 22-24 oC aralığında olacak şekilde ısıtılır/soğutulur. Muayenehane içerisinde ortama gaz ve duman verebilecek ısıtma araçları kullanılamaz.

h) Kayıt ve bildirim: Bakanlıkça istenecek tıbbi kayıtlar, belirlenen formata uygun şekilde ve belirli aralıklarla gönderilir.

ı) Atıklar: Tıbbî atıklar ve çöpler hakkında 22/7/2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tıbbî Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

j) Hasta ve çalışan güvenliği: Muayenehanede teşhis ve tedavi edilenlerle çalışanlar için sağlık kurum ve kuruluşlarında hasta ve çalışan güvenliğinin sağlanması ve korunmasına ilişkin mevzuata uygun tedbirler alınır.

(2) (Değişik:RG-6/1/2011-27807) Muayenehane açacak uzman/tabipler EK-1/d' deki belgelerle birlikte müdürlüğe başvurur. Müdürlük, birinci fıkrada belirtilen şartları haiz olup olmadığını yerinde inceler, eksikliği bulunmayan başvuru dosyası Bakanlığa gönderilir. Bakanlık başvuru dosyasını inceler. Uygun görülen başvuru dosyası ilgili müdürlüğe gönderilir. Bu Yönetmelik şartlarını taşıyan muayenehane için uzman/tabip adına müdürlükçe örneği EK-14'te yer alan uygunluk belgesi düzenlenir.

(3) (Değişik: RG-25/9/2010-27710) Muayenehaneler, müdürlükçe asgari altı ayda bir defa bu maddeye ve EK-6/a'daki denetim formuna göre yerinde denetlenir. Denetim sırasında noksanlık ve mevzuata aykırılık tespiti halinde denetim formunda öngörülen müeyyide uygulanır.

EK-1/d: Muayenehane Açmak Başvurusunda İstenecek Belgeler

1) Muayenehanenin açılışına ilişkin başvuru dilekçesi ve muayenehanenin faaliyet göstereceği adresi,

2) Muayenehanenin oda esasında bütün mekânlarının ne amaçla kullanılacağını gösterir en az 1/100 ölçekli ve Müdürlük tarafından yerinde bizzat görülerek doğruluğu onaylanmış plan örneği,

3) Muayenehane açacak olan tabibin diplomasının ve varsa uzmanlık belgesinin Müdürlükçe tasdikli sureti ile iki adet vesikalık fotoğrafı,

4) Muayenehanede kullanılacak ve bulundurulması mecburi asgari tıbbi malzeme ve donanım ile ilaç listeleri dikkate alınarak hazırlanmış, Müdürlük tarafından yerinde bizzat görülerek doğruluğu onaylanmış asgari araç-gereç ve ilaç listesi,

5) Binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı sureti,

6) Binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu,

7) Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgeyi,

8) Çalışan personelin iş sözleşmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu kaydı,

9) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre düzenlenmiş tıbbi atık raporu ve tıbbi atıkların bertarafı için ilgili kurumla yapılmış sözleşmeyi.”

Hemen belirtelim ki söz konusu kararlara davaların taraflarınca itiraz edilmiş olup, itirazlar üst kurul olan Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca değerlendirilecektir. Bu çerçevede Danıştay 10. Dairesi tarafından bu aşamada hukuka aykırı bulunmayan kimi maddeler hakkında da, yürütmenin durdurulması kararı verilebilir. Kısacası yargılama halen devam etmektedir. 06.04.2011

**İstanbul Tabip Odası
Hukuk Bürosu**